

Endoscopie afdeling

Coloscopie

Wilt u deze folder, minimaal 7 dagen voordat u het onderzoek krijgt, goed lezen!

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Afspraak

Alrijne Zorggroep heeft meerdere locaties. Controleer voorafgaand aan uw afspraak goed op welke locatie u verwacht wordt. Hier kunt u ook de datum, het tijdstip en afdeling met routenummer vinden waar u zich moet melden.

Het onderzoek wordt verricht door arts of verpleegkundig specialist:

onder supervisie van:

Vorbereidingen

Krijgt u een coloscopie? Lees dan deze folder ruim vóór het onderzoek goed door. De voorbereidingen voor een coloscopie starten zeven dagen vóór het onderzoek.

Neem uw legitimatiebewijs mee!

Denkt u eraan bij ieder bezoek aan het ziekenhuis een geldig legitimatiebewijs (paspoort, identiteitsbewijs, rijbewijs) en uw zorgverzekeringpas mee te nemen.

Zijn uw gegevens (verzekering, huisarts, etc.) gewijzigd, meldt u dit dan bij de Patiëntenregistratie in de hal van het ziekenhuis.

Let op: Als u geen geldig legitimatiebewijs kunt tonen, dan gaat het onderzoek niet door!

Medicatieoverzicht meenemen

Wij stellen het op prijs als u een actueel medicatieoverzicht meeneemt. Hier kunt u naar vragen bij uw eigen apotheek. Als het medicatieoverzicht niet meer helemaal klopt op het moment van het onderzoek, wilt u dit dan aangeven voordat u het onderzoek ondergaat?

Uw MDL-arts of verpleegkundig specialist heeft met u gesproken over een endoscopisch onderzoek. Dit is een onderzoek waarbij de maag- darm- lever-arts binnenin (endo) uw darmen kan kijken (scopie). De arts heeft bepaald dat uw gehele dikke darm moet worden onderzocht. Een coloscopie is een onderzoek van uw gehele dikke darm. In deze folder vindt u algemene informatie en adviezen over dit onderzoek.

Uw MDL-arts of verpleegkundig specialist heeft u geïnformeerd over eventuele andere onderzoeksmogelijkheden, de risico's en de gevolgen. Op grond van deze informatie heeft u besloten dit onderzoek te laten doen.

Om de afspraak zo goed mogelijk te laten verlopen, raden we u aan deze informatie goed te lezen. Het is mogelijk dat uw situatie hiervan iets afwijkt. Ook kunnen er bijzondere omstandigheden ontstaan, waardoor het onderzoek iets anders verloopt. Dit zal uw arts of verpleegkundig specialist altijd met u bespreken.

Endoscopie: hoe en waarom

Het onderzoek wordt uitgevoerd door een maag- darm-leverarts of een verpleegkundig endoscopist. Een endoscoop is een dunne buigzame slang. De arts schuift deze slang via uw anus in uw dikke darm. De endoscoop heeft aan het uiteinde een kleine videocamera, die de beelden op een beeldscherm weergeeft. Tijdens een endoscopisch onderzoek kan de arts of verpleegkundig endoscopist direct afwijkingen zien, zoals ontstekingen, zweren, bloedingen, vernauwingen, divertikels, poliepen of gezwellen. Ook kan de arts of verpleegkundig endoscopist via de endoscoop stukjes weefsel wegnemen voor nader onderzoek, poliepen verwijderen, vernauwingen oprekken of bloedingen stelpen. Deze ingrepen zijn niet pijnlijk.

Vorbereiding

Schone darmen

Voor een coloscopie is het nodig dat uw darm van binnen schoon is. De arts kan dan uw darmwand goed bekijken. Hiervoor is het belangrijk dat u de dag voor het onderzoek begint met de voorbereidingen (zie voorbereidingsformulier). Zodra u een afspraak voor de coloscopie maakt, krijgt u een recept voor een laxermiddel, bijvoorbeeld moviprep, en een voorbereidingsformulier mee. Leest u dit voorbereidingsformulier **tenminste 7 dagen voor het onderzoek** goed door en houdt u zich aan de richtlijnen die er in staan.

Het is belangrijk dat u tenminste 5 dagen voor het onderzoek geen voedselproducten nuttigt die pitjes bevatten, zoals onder andere kiwi, tomaat, druiven en alle crackers en broodsoorten met zaden en/of pitjes.

Geen vaseline gebruiken voor coloscopie

Het kan zijn dat u door het laxeren een “schraal” gevoel ervaart bij de anus. In dat geval mag u absoluut géén vaseline gebruiken. Vaseline tast namelijk de buitenkant van de endoscoop aan. U kunt indien noodzakelijk gebruik maken van vaselinevrije crèmes, zoals Sudocrem of Bepanthen crème. Deze middelen zijn verkrijgbaar zonder recept bij de drogist.

Medicatie

Antistollingsmiddelen

Als een arts tijdens het onderzoek poliepen weghaalt, kan dit bij gebruik van bepaalde medicijnen bloedingen geven. Het is daarom noodzakelijk sommige medicijnen te stoppen voorafgaande aan het onderzoek.

Dit geldt voor antistollingsmiddelen die u via de trombosedienst krijgt, zoals fenprocoumon (Marcoumar) en acenocoumarol (Sintrom) of de nieuwe antistollingsmiddelen.

De nieuwe antistollingsmiddelen dabigatran (Pradaxa®), rivaroxaban (Xarelto®), apixaban (Eliquis®) en edoxaban (Lixiana®) moet u 48 uur of 72 uur voor het onderzoek stoppen. Dit is afhankelijk van het antistollingsmiddel dat u gebruikt en hoe uw nierfunctie is. De arts of de verpleegkundig specialist zal u adviseren hoe lang van tevoren u met het middel moet te stoppen

Andere middelen, zoals Ascal/acetylsalicylzuur hoeven vaak niet gestopt te worden tenzij de arts of verpleegkundig specialist dit aangeeft.

Belangrijk is dat u pas stopt met deze medicijnen na overleg met de trombosedienst, uw arts of uw verpleegkundig specialist. Het kan ook nodig zijn om te stoppen met pijnstillers met anti-stollende werking. U hoort dit dan van uw arts.

INR prikken als u Marcoumar of Sintrom gebruikt

Als u antistollingsmiddelen gebruikt via de trombosedienst, moet vóór het onderzoek bloed geprikt worden. U krijgt hiervoor een aanvraagformulier voor het laboratorium. Kijk voor de juiste tijd en routenummer in uw afsprakenbrief.

Wanneer u thuis een INR prikt, moet u dit ook doen op de ochtend van het onderzoek. De arts bepaalt aan de hand van de uitslag (de INR-waarde) of het onderzoek door kan gaan.

Wanneer u onder controle staat van de trombosedienst, informeren wij de trombosedienst dat u een coloscopie/sigmoïdoscopie gaat krijgen.

Diabetes mellitus (suikerziekte)

Als u diabetes mellitus heeft en alleen tabletten voor de diabetes gebruikt, dient u deze de middag en avond voor het onderzoek en de ochtend voor het onderzoek, niet in te nemen.

Als u insuline gebruikt, neemt u dan contact op met uw diabetesverpleegkundige, huisarts of internist. U moet insuline of tabletten en eventueel ook uw bloedsuikermeter meebrengen voor na het onderzoek. Vraag in dat geval ook naar de folder *Coloscopie en Diabetes Mellitus (suikerziekte)*.

Staalttabletten

Wanneer u staalttabletten gebruikt dient u deze minimaal 7 dagen voor het onderzoek te stoppen.

IJzertabletten kleuren uw darminhoud en darmwand donker en dit kan het onderzoek bemoeilijken.

Overige medicatie

Alle medicijnen die u slikt, met uitzondering van de hierboven genoemde, kunt u gewoon de dag van het onderzoek innemen. Wanneer u pijnstilling nodig heeft, mag u paracetamol gebruiken.

Maakt u gebruik van een laxermiddel, bijvoorbeeld Moviprep, dan moet tussen inname van uw medicatie en het starten met drinken van het laxermiddel minimaal 1 uur zitten.

Wanneer u allergisch bent voor bepaalde geneesmiddelen of voor verdoving, of bent u zwanger, geeft u dit dan van tevoren aan.

OSAS

Wanneer u apparatuur gebruikt in verband met slaap-apneu moet u deze meenemen wanneer u het onderzoek met een rustgevend middel ondergaat.

Kleding

Wij raden u aan iets gemakkelijks aan te trekken; draag liever geen knellende kleding, zoals een korset of corrigerend ondergoed.

Tijdverdrijf

Het kan fijn zijn om een device of iets om te lezen mee te nemen, zodat u zichzelf kunt vermaken tijdens het wachten op het onderzoek.

Opname op de voorbereidings-/uitslaapkamer

In verband met de voorbereiding die u voor het onderzoek krijgt wordt u verwacht op de voorbereidings-/uitslaapkamer. U moet zich ruim op tijd voor de afspraak melden. Een verpleegkundige haalt u op uit de wachtruimte. Deze zal een korte vragenlijst met u doornemen en een infuusnaaldje inbrengen. U krijgt altijd een infuusnaaldje voor dit onderzoek zodat wij tijdens het onderzoek als het nodig is, ook pijnstilling kunnen geven. U krijgt op de voorbereidings-/uitslaapkamer nog geen rustgevend middel wanneer dit met u is afgesproken. Van de verpleegkundige krijgt u een broek of schort aangereikt om te dragen tijdens de scopie. Deze vervangt uw broek of rok en onderkleding. Wanneer u het onderzoek in Leiden ondergaat, krijgt u een schort aangereikt wanneer u op de behandelkamer arriveert. Vervolgens zal iemand u naar de Endoscopie afdeling brengen voor het onderzoek.

Het onderzoek

Het onderzoek wordt uitgevoerd door een maag- darm-leverarts of een verpleegkundig endoscopist. Het is begrijpelijk dat veel mensen opzien tegen het onderzoek. Het onderzoek is ook niet prettig, maar verloopt het beste als u zich probeert te ontspannen. Als u voorafgaande aan het onderzoek een rustgevend middel en/of een pijnstillend middel krijgt, dan krijgt u dit via een infuusnaaldje in uw arm toegediend.

Mocht u *geen* rustgevend middel willen, dan krijgt u toch een infuusnaald, wanneer u een coloscopie ondergaat. Soms is het namelijk nodig dat er tijdens een coloscopie een middel gegeven wordt waardoor uw darmen tijdelijk stil komen te liggen.

Wanneer u een rustgevend middel tijdens het onderzoek krijgt, wordt er een knijpertje op één van uw vingers gezet, om tijdens het onderzoek uw hartslag en ademhaling te kunnen controleren. Ook wordt voor, tijdens en na het onderzoek regelmatig uw bloeddruk gemeten. Eventueel krijgt u tijdens het onderzoek nog wat zuurstof toegediend.

Tijdens het onderzoek ligt u op uw linkerzijde. Soms vraagt de arts/verpleegkundig endoscopist u in een andere houding te gaan liggen. Ook kan het nodig zijn dat de assistent enige druk op de buitenkant van uw buik uitoefent.

Wanneer de arts/verpleegkundig endoscopist de endoscoop opschuift in uw darm, dan kan dit wat buikpijn veroorzaken, ook wanneer u een kalmerend middel krijgt. Dit kan komen door de druk van de slang of de ingeblazen lucht.

Duur van het onderzoek

Een coloscopie duurt ongeveer een half uur. Als de arts/verpleegkundig endoscopist bepaalde ingrepen verricht, dan duurt het soms langer.

Na het onderzoek

- Na het onderzoek kunt u weer gewoon eten en drinken.
- De arts/verpleegkundig endoscopist geeft aan wanneer u eventueel gestopte medicatie weer mag hervatten. De verpleegkundige zal indien nodig, dit nogmaals aan u vertellen.
- Wanneer u bloedverdunners gebruikt via de trombosedienst dan zullen zij het hervatten van de medicatie met u regelen.
- Als u geen rustgevend middel heeft gehad mag u, indien u zich goed genoeg voelt naar huis.
- U kunt na het onderzoek wat pijn hebben, meestal als gevolg van krampen door de ingeblazen lucht. Hoe sneller u de lucht kwijtraakt door het laten van windjes, hoe eerder de pijn afneemt. Indien er stukjes weefsel of poliepen zijn weggenomen, kunt u de eerste tijd een beetje bloed verliezen via de anus. Dit is niet ernstig, tenzij de bloedingen heviger worden. In dat geval moet u meteen contact opnemen met Alrijne Ziekenhuis. Openingstijden en telefoonnummers vindt u op de volgende pagina.

Na een rustgevend middel (roesje)

Als u een rustgevend middel heeft gehad, dan bent u mogelijk wat suffig. Na afloop van het onderzoek moet u ongeveer een uur uitslapen op de uitslaapkamer. Wij houden het graag rustig op deze kamer, dat betekent dat begeleiding niet bij u op de kamer aanwezig kan zijn tijdens het uitslapen.

- Het is absoluut noodzakelijk dat u iemand meeneemt die u naar huis kan begeleiden. Ook als u met de taxi naar huis gaat, moet er iemand met u meereizen.
- Het is niet mogelijk dat u na het uitslapen nog langer op de uitslaapkamer verblijft.
- U mag tot **24 uur** na het onderzoek niet zelfstandig aan het verkeer deelnemen.
- U kunt **24 uur** geen machine bedienen of andere werkzaamheden verrichten die veel aandacht vereisen.
- Neem de eerste **24 uur** na het onderzoek geen ingrijpende en/of belangrijke beslissingen.

Complicaties

Hoewel een coloscopie over het algemeen een veilig onderzoek is, kunnen er in een enkel geval complicaties optreden.

- Wanneer u een kalmeringsmiddel gebruikt, neemt de kans op ademhalingsproblemen en/of stoornissen in de hartfunctie toe. Continue controle via het knijpertje op de vinger en door het meten van uw bloeddruk zorgt ervoor dat op tijd kan worden ingegrepen.
- Er kan tijdens het onderzoek een scheurtje of gaatje in de darmwand ontstaan, een perforatie. De kans hierop is vooral aanwezig als de darmwand ontstoken is, vernauwd is of een vernauwing is opgerekt, als er veel uitstulpingen (divertikels) aanwezig zijn of als er een poliep wordt weggehaald.
- Bij het verwijderen van poliepen bestaat ook een kleine kans op bloeding. Deze bloeding kan tot 14 dagen na het onderzoek optreden.

Contact bij complicaties

Neem contact op met Alrijne Ziekenhuis als u na de scopie last heeft van:

- toenemende pijn;
- koorts met eventueel koude rillingen;
- bloedverlies;
- zwarte ontlasting.

Tijdens kantooruren (8.00 - 12.30 en 13.30 – 16.30 uur) belt u met de afdeling waar de scopie is uitgevoerd:

- Locatie Leiden: 071 517 8183
- Locatie Leiderdorp/Alphen aan den Rijn: 071 582 8012

Buiten kantooruren (16.30 - 8.00 uur) en tijdens onze lunchpauze (12.30 – 13.30 uur) neemt u contact op met de afdeling MDL: 071 582 8718.

De uitslag

Na afloop krijgt u mondelinge uitleg door de arts/verpleegkundig endoscopist die het onderzoek heeft uitgevoerd, en een brief waarin verteld wordt wat er tijdens het onderzoek is gedaan en wat u moet doen bij klachten. Ook staat in de brief nadere informatie over uw vervolgspraak. In veel gevallen neemt de arts/verpleegkundig endoscopist weefsel weg en stuurt dit naar het laboratorium. De uitslag van dit weefselonderzoek komt pas na ongeveer een week. Uw (huis)arts krijgt de uitslag van uw onderzoek toegestuurd. De (huis)arts vertelt u het resultaat bij een volgende controleafspraak.

Wat te doen in geval van ziekte of verhindering

Bent u niet opgenomen in Alrijne Ziekenhuis en kunt u door ziekte of om andere redenen uw afspraak niet nakomen, neem dan zo snel mogelijk contact op met de endoscopie afdeling Leiden (telefoonnummer 071 517 8183) of Leiderdorp/Alphen aan den Rijn (telefoonnummer 071 582 8012). Er wordt dan een nieuwe afspraak voor u gemaakt en in uw plaats kan een andere patiënt worden behandeld.

Neem wel altijd uiterlijk 24 uur van tevoren contact op. Belt u later af, dan zijn wij genoodzaakt de tijd die voor u is gereserveerd in rekening te brengen. U ontvangt hiervan een nota van het ziekenhuis.

Vragen

Deze folder is bedoeld als ondersteuning van de mondelinge informatie die u heeft ontvangen. Heeft u nog vragen, stel ze dan gerust. De huisarts, specialist, verpleegkundig specialist of endoscopie verpleegkundige/assistente wil uw vragen graag beantwoorden.

Over Alrijne Zorggroep

Op onze locaties in Leiden, Leiderdorp, Alphen aan den Rijn, Katwijk en Sassenheim, bieden wij de beste zorg dichtbij aan iedere patiënt. En dat doen we samen: met patiënten die de regie over hun eigen leven voeren, met deskundige en betrokken medewerkers, in samenwerking met huisartsen en andere zorgverleners.

Voor meer informatie over Alrijne Zorggroep kunt u terecht op www.alrijne.nl.

Volg ons ook op Twitter, Instagram en Facebook.

Geef uw mening!

Op www.zorgkaartnederland.nl kunt u aangeven hoe u de zorg in Alrijne Ziekenhuis heeft ervaren. Op deze manier kunt u ons helpen de kwaliteit van zorg nog verder te verbeteren.

16.03, 09_19